

Ягельська К.Ю. «Погляньте на Норвегію...» / К.Ю. Ягельська // Інституційні засади функціонування економіки в умовах трансформації: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Дніпропетровськ, 14-15 травня 2013 р.). – Дніпропетровськ: «Герда», 2013. – С. 67-69.

Ягельська К.Ю.
«ПОГЛЯНЬТЕ НА НОРВЕГІЮ...»

Свого часу Ф. Рузвельт обрав за взірць саме Норвегію, та сучасність не притупляє інтерес до цієї країни, адже Норвегія виходить у світові лідери за рівнем життя населення та економічної стабільності.

Неабияку роль в розвитку норвезької економіки зіграли нафтові родовища, що швидко перемістили країну до списку найбагатших, проте досвід багатьох країн з добувною промисловістю дає змогу переконатися, що самих ресурсів замало для зростання показників економічного розвитку.

Безумовно, скандинавська модель, що прагне загального добробуту та рівноправ'я, не є ідеальною, наприклад, поряд із високою соціальною підтримкою незахищених верств населення спостерігається наявність важкого фіскального пресу на працюючих громадян країни. Проте ряд заходів з підтримки економічного розвитку можуть стати орієнтирами й для вітчизняної економіки.

Так, задля розвитку бізнесу в 2011 році Норвегія значно спростила бюрократичні процедури, скоротивши потреби у звітності, тим самим до 2015 року урядом планується скоротити витрати до 10 млрд. норвезьких крон. Крім того, було скасовано вимоги аудиту для компаній з річним доходом менше 5 млн. норвезьких крон. Такий захід позитивно відбився на 130-140 тис. компаній, кожна з яких зможе зекономити від 10000 до 30000 крон в щорічних видатках аудиту, що складає загальне щорічне скорочення витрат близько 2 млрд. крон. Активно стимулюється розвиток електронної звітності, що

дозволить економити час та кошти за рахунок використання вторинної інформації державними органами [1].

На основі грошових надходжень від нафти Норвегія сформувала «Пенсійний фонд» обсягом 450 млрд. доларів, що для країни з населенням менше 5 млн. чоловік – великі резерви. Країна вважається великим експортером капіталу та інвестором в Європі і світі. Так, у 7 тис. компаній на глобальному рівні є частка норвезьких інвестицій, що свідчить про стабільне функціонування економіки Норвегії [2, с.20].

Особливу увагу Норвегія приділяє жіночому підприємництву, адже на п'ять норвезьких студентів припадає три жінки, жінки є активною складовою робочої сили, проте залишаються меншістю серед підприємців. Отже, даний крок має забезпечити гендерну рівність, різноманітність в бізнесі і торгівлі, оскільки, на думку норвезького уряду, жінки є невикористаним потенціалом для норвезької економіки. За планом уряду вже в поточному році жінки мають складати 40 % всіх підприємців країни. Підвищена увага до підприємництва в сфері освіти розглядається як важливий засіб формування культури підприємництва [3].

Неймовірний прорив скандинавських країн, в тому числі Норвегії, в енергозбереженні та швидкому зростанні економічних показників базується на впровадженні новітніх технологій, розроблених науково-дослідними інститутами. За останні десятиліття Норвегія вийшла у передові країни за інноваціями в сфері енергозбереження, біохімії, медицини тощо [4]. Згідно зі стратегією сталого розвитку Норвегії, вища освіта та наукові розробки вважаються основою економічного розвитку країни, тому підтримка фундаментальних досліджень є завданням першочергової важливості для норвезького уряду [5, с. 76].

На основі «Окінавської Хартії» Норвегія розробила власну програму, в основу якої покладено принцип «довічного навчання» і тотальна інформатизація всього суспільства, тобто застосування інформаційно-

комунікаційних технологій в усіх сферах життєдіяльності людини; фінансування наук і технологій вище критичного рівня протягом багатьох десятиліть; організація ефективної співпраці всіх учасників процесу інноваційного соціально-економічного і науково-технологічного розвитку та створення суспільного клімату підтримки освіти, науки і використання високих технологій в усіх сферах життя суспільства [6, с. 144].

Безумовно, унікального рецепту для економічного розвитку немає, і одні й ті ж інструменти можуть діяти неоднаково в різних соціально-економічних системах, проте вивчення зарубіжного досвіду та вибіркоче залучення найбільш адекватних заходів умовам України, як орієнтири на інноваційну економіку та підтримка підприємництва, мають привнести суттєвий імпульс в національний економічний розвиток.

Література

1. Norway's biggest commitment to cutting red tape, simplifying official forms and reducing the need for reporting [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.regjeringen.no/en/dep/nhd/press-centre/Press-releases/2011/norways-biggest-commitment-to-cutting-re.html?id=653746>
2. Берстад О. Роль Норвегії у світовому політичному та економічному просторі / О. Берстад // Економічний часопис-XXI. - 2010. - № 1-2. – С. 18-20.
3. Promoting entrepreneurship [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.regjeringen.no/en/dep/nhd/selected-topics/innovation/promoting-entrepreneurship.html?id=582899>
4. Шморгун О.В. Стратегічні напрямки підвищення конкурентоспроможності країн скандинавського регіону в XXI столітті / О.В. Шморгун // Економічний форум. - 2012. - №3.
5. Norway's Strategy for Sustainable Development. – Norway: Government Administration Service. – 2008, 95 P.

6. Кобринь Т.С. Норвезькі фіорди інформаційно-комунікаційних технологій / Т.С. Кобринь // Грані. - 2009. - №4 (66). - С. 139-144.